

Nr 27/2019 (luty)

Biuletyn Wydziału Nauk Historycznych jest informatorem o bieżącej działalności Wydziału. Zawiera najnowsze informacje związane z funkcjonowaniem naszej jednostki. Ukazuje się na początku każdego miesiąca i jest adresowany do społeczności Wydziału oraz wszystkich zainteresowanych jego działalnością. Informacje, które mają się w nim znaleźć należy przysyłać do: dr Emilii Ziółkowskiej - eziolkowska@umk.pl (Katedra Historii Sztuki i Kultury), mgr Aliny Sosnowskiej - also@umk.pl (Instytut Archeologii), dra Rafała Kleśty-Nawrockiego - erkaen@umk.pl (Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej), dra Piotra Rudery - piorud@umk.pl (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii) i mgra Krystiana Chyrkowskiego - kch7@umk.pl (Instytut Historii i Archiwistyki). Więcej informacji znajdą Państwo również na www.wnh.umk.pl i wydziałowym Facebooku.

NOMINACJE, NAGRODY I JUBILEUSZE

Wyróżnienia i odznaczenia

19 lutego br. podczas uroczystości Święta Uniwersytetu wręczono wyróżnienia i odznaczenia państwowe oraz uniwersyteckie. Wśród odznaczonych Medalem Komisji Edukacji Narodowej znaleźli się: prof. dr hab. Wiesław Sieradzan i dr hab. Wiesława Kwiatkowska, prof. UMK (em.). Do grona Honorowych Profesorów UMK dołączył prof. dr hab. Janusz Tondel, a Medal Złoty za Długoletnią Służbę otrzymała dr hab. Anna Nadolska-Styczyńska.

Stypendia za publikacje naukowe

Pracownicy Instytutu Archeologii - prof. dr hab. Daniel Makowiecki, dr Magdalena Krajcarz i dr hab. Grzegorz Osipowicz otrzymali od JM Rektora stypendia za wysoko punktowane publikacje naukowe. Prof. dr hab. D. Makowiecki za artykuł pt. „*The Baltic Crusades and ecological transformation: the zooarchaeology of conquest and cultural change in the Eastern Baltic in the second millennium AD*” w *Quaternary International* (2018; Impact Factor ISI: 2.163, punktacja MNiSW: 30.000; praca indeksowana w bazie Scopus); dr M. Krajcarz za artykuł pt. „*Middle Paleolithic variability in Central Asia: lithic assemblage of Sel'Ungur cave*”, również w *Quaternary International* (2018; Impact Factor ISI: 2.163, punktacja MNiSW: 30.000; praca indeksowana w bazie Scopus); dr hab. G. Osipowicz za artykuł pt. „*Plant processing in the Late Mesolithic Poland: in search for function of the mysterious curved knives*”, *Archaeological and Anthropological Science* (2019; Impact Factor ISI: 2.414, punktacja MNiSW: 30.000; czasopismo umieszczone na Liście Filadelfijskiej).

KONFERENCJE, SYMPOZJA, SESJE

Fundamenty Niepodległej

8 lutego br. pracownicy Instytutu Historii i Archiwistyki: prof. dr hab. Jarosław Kłaczek, dr hab. Wojciech Piasek i dr Zbigniew Girzyński uczestniczyli w roli moderatorów w zorganizowanej przez Sejm i Senat RP konferencji

naukowej „Fundamenty Niepodległej. Sejm Ustawodawczy (1919-1922)”. Konferencja była formą uczczenia stulecia inauguracji Sejmu Ustawodawczego, pierwszego parlamentu niepodległej II Rzeczypospolitej (10 II 1919 r.).

BADANIA, PROJEKTY, STAŻE

Projekt dr Magdaleny Sudoł-Procyk z finansowaniem

W konkursie Sonata Bis 8, ogłoszonym przez Narodowe Centrum Nauki, finansowanie w wys. 1 977 500 zł uzyskał projekt pt. „Krzemień czekoladowy na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Wydobywanie, użytkowanie i dystrybucja” (nr 2018/30/E/HS3/00567), kierowany przez dr Magdalenę Sudoł-Procyk z Instytutu Archeologii. Celem projektu jest szczegółowe rozpoznanie rozprzestrzenienia złóż krzemienia czekoladowego na obszarze całej Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, miejsc jego eksploatacji oraz określenie zakresu jego użytkowania i roli, jaką ten surowiec odgrywał w poszczególnych okresach pradziejów. Zaplanowane zostały następujące zadania badawcze: kartowanie geologiczne złóż, badania wykopaliskowe na stanowisku eksploatacji krzemienia czekoladowego (kopalni) w Dolinie Udorki oraz na sąsiednich pracowniach, a także dokładna analiza archiwalna inwentarzy opartych na tym surowcu.

Grant na badania

Dr Ewa Bokiniec z Instytutu Archeologii otrzymała grant ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 50 950 zł na opracowanie wyników badań archeologicznych na stanowisku Małe Czyste, wraz z obowiązkową publikacją („Małe Czyste, gm. Stolno, stanowisko 20. Wielokulturowe stanowisko sepulkralne na ziemi chełmińskiej”). Projekt przewidziany jest na dwa lata, monografia ukaze się w końcu przyszłego roku. Dr E. Bokiniec jest zarówno kierownikiem grantu, jak i redaktorem monografii.

Odkrycie archeologów

Doktorant z Instytutu Archeologii – mgr Mateusz Sosnowski oraz Jerzy Czerniec (absolwent UMK) z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie – odkryli w Borach Tucholskich pozostałości osady sprzed 2 tysięcy lat. Dzięki zastosowaniu nowatorskich metod analiz przestrzennych cyfrowego obrazu powierzchni ziemi zarejestrowano obiekty pochodzenia antropogenicznego. Ich układ pozwala przypuszczać, że stanowią relikty osiedla, które na podstawie materiałów źródłowych można datować na późny okres wpływów rzymskich. Wspomniane analizy pozwoliły wskazać pozostałości przestrzeni zamieszkałej (o powierzchni około ¼ ha), pól uprawnych oraz układu komunikacyjnego (dróg). Poza śladami osiedla natrafiono również na grób ciałopalny, który został wkopany we wcześniejsze nawarstwienia związane z osadą. Najprawdopodobniej został przykryty kurhanem, usypanym z materiału zebranego dookoła niego, o czym świadczą ślady widoczne na numerycznym modelu terenu oraz liczne ruchowe materiały źródłowe, pochodzące z osady, znajdujące się w nasypie kurhanu. Planowane są dalsze badania archeologiczne, wykonane zostaną także analizy palinologiczne (dr hab. Agnieszka M. Noryśkiewicz z Instytutu Archeologii), gleb i krajobrazu (dr hab. Michał Jankowski, prof. UMK z Katedry Gleboznawstwa i Kształtowania Krajobrazu, Wydział Nauk o Ziemi), chemiczne, wskazujące na antropogeniczny charakter nawarstwień (dr hab. Tomasz Kowalkowski, prof. UMK (Wydział Chemii)).

Konferencja WIAD19 „Projektowanie dla różnorodności”

23 lutego br., w ramach Dnia Architektury Informacji pod egidą Information Architecture Institute, odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD19 "Projektowanie dla Różnorodności". Konferencja zorganizowana została przez Koło Naukowe Doktorantów "Pytanie", działające przy Instytucie Informacji Naukowej i Bibliologii. Wśród gości honorowych znaleźli się: - Peter Morville (zdalnie) - Semantic Studios; IA Institute; dr Stanisław Skórka - Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie; dr Błażej Zyglarski - Prezes Asuri Solutions; Wydział Matematyki i Informatyki UMK; Michał Olszewski - UX Team Leader, Allegro; Jarek Furmaniak - Product/UX Designer, Centra; Freelancing Design Professional.

INNE WYDARZENIA

Oferta edukacyjna WNH

W lutym br. odbył się szereg wykładów, pokazów i warsztatów dla uczniów, zorganizowanych na prośbę nauczycieli szkół średnich. Prowadzili je pracownicy naszego Wydziału: dr Emilia Ziółkowska (*W służbie polityki i władzy - architektura reżimów totalitarnych (III Rzesza, ZSRR, PRL) - V LO w Toruniu*); dr Inga Głuszek (*Gabinet zabytków IA WNH, SP 16 w Toruniu*); dr Rafał Kleśta-Nawrocki (*Z Polski na krańce świata. Bronisław Malinowski - wybitny Polak i ojciec antropologii kulturowej - V LO w Toruniu*), dr Przemysław Waszak (*Pisana złotem wielka sztuka bizantyjska w cieniu Hagii Sophii i olśniewających mozaik - V LO w Toruniu*). WNH odwiedzili też uczniowie Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Iławie. Wzięli udział w dwóch warsztatach: dra hab. Roberta Degena i mgra Marcina Smoczyńskiego - *Jak pracuje kancelaria? czyli współczesna organizacja pracy biurowej* oraz dra Pawła Marca, *Eye tracking, czyli jak użytkownicy widzą stronę internetową*. Wysłuchali również wykładu dra Tomasza Kalniuka *Opowieść o straszącym świętym*.

Ruszy Legia Akademicka

Do 18 lutego br. zainteresowani udziałem w drugiej edycji programu edukacji wojskowej studentów Legia Akademicka mogli składać deklaracje przystąpienia. Zajęcia najprawdopodobniej rozpoczną się w marcu br. Koordynatorem programu na UMK jest dr hab. Maciej Krotofil.

WP-8z po remoncie

Na ekspozycji głównej Muzeum Artylerii w Toruniu, po wykonaniu prac remontowych, ponownie pojawiła się wyrzutnia WP-8z. Remont eksponatu to efekt pracy dwóch absolwentów UMK kierunku wojskoznawstwo: mgr Łukasz Owczyński realizował projekt w ramach stażu studenckiego wspólnie z Jackiem Bilskim, pracownikiem Muzeum.

DOKTORATY I HABILITACJE

Stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie **archeologia**:

- Maciej Majewski - *Uzbrojenie średniowieczne w ziemi chełmińskiej*; promotor: dr hab. Marcin Wiewióra, prof. UMK; data nadania stopnia: 12 lutego 2019

NOWE PUBLIKACJE

- Piotr Birecki, Jarosław Kłaczek, *Kujawsko-pomorskie kościoły ewangelickie dawniej i dziś*, Toruń: Machina Druku, 2018.
- *Mało znana I wojna światowa. Studia i szkice z dziejów Wielkiej Wojny na froncie wschodnim oraz rumuńskim, na Morzu Śródziemnym i na Dalekim Wschodzie*, red. Aleksander Smoliński, Grajewo: Eko-dom, 2018.

Opracowanie:

dr Emilia Ziółkowska, mgr Alina Sosnowska, dr Rafał Kleśta-Nawrocki, dr Piotr Rudera, mgr Krystian Chyrkowski, mgr Małgorzata Lewandowska, mgr Izabela Kujawska, mgr Ewa Jaroszevska, mgr Waldemar Cieślak.